

TEKSTIL

'Then I know the person you should talk to'

Grethe Wittrock, 56 år
Bor i København
Gift
Har lært at væve hos Annette Juel
Tekstildesigner fra Danmarks Designskole (nu Det Kongelige Akademi – Design)
og Kyoto Seika University, School of Art, Japan
Repræsenteret hos brownrotta arts, USA
Har agent i Washington, DC

I DRIVHUSET

Det er sent på året, men solen varmer stadig, og vi mødes i drivhuset i gårdhaven bag den ejendom på Nørrebrogade i København, hvor Grethe Wittrock siden 1992 har haft sin faste værkstedsplads i fælleskabet Tekstil 5C. Grethe skænker blåbærsaft og byder mig den bedste stol.

Vi taler om, hvor fantastisk det er, at der findes sådanne frodige pletter midt i byen, og Grethe taler om, at hun gerne vil flytte på landet. Et sted med fred og mulighed for fordybelse. Hun har fundet et hus, hun gerne vil købe i Odsherred, og hendes mand, som ellers elsker bylivet, er ovenikøbet begejstret. Der er bare det aber dabei, at ham, som ejer huset, ikke vil sælge, i hvert fald ikke lige nu. "Når vi flytter ud, så skal jeg det første år ligge med næsen nede i jorden, så meget trænger jeg til duften af jord", siger hun. Skal du så holde op med at arbejde?, undrer jeg. "Nej, jeg skal arbejde for fuld udblæsning. Jeg tænker, at jorden vil give mig ny energi til at lave værker. Jeg er født og opvokset på landet, ved Røsnæs, og har siden boet i storbyer, så nu vil jeg bare så gerne ud i naturen igen."

I DYREHAVEHUSET

Sidst, jeg mødte Grethe, var i sommeren 2020 til sommersalon hos tekstilkunstneren Bess Kristoffersen i Dyrehavehuset. Grethe afsluttede ved denne lejlighed et års gæstefophold i Dyrehavehuset, et smukt istandsat dyrefoderhus under Gunderslevholm Gods. Huset i skovbrynet fungerer dels som atelier for Bess Kristoffersen, dels som gæsteatelier for en kunstner/kunsthåndværker pr. år.

Under sine ophold i Dyrehavehuset har Grethe lavet en installation af bemalede lindegrene og "fingeraftryk" af skovens træstubbe på papir, og hun har også arbejdet med tekstil. Alt sammen eksperimentelt og i skitseform.

I FYRTÅRNET

Forrige gang, vi løb på hinanden, var i 2018, da var Grethe netop kommet hjem efter to måneders ophold i Det Nordatlantiske Fyr i Hanstholm. Et ophold, hvor hun producerede værker, som i dag er en del af Det Nordatlantiske Fyr i Hansthølmns permanente kunstsamling.

Grethe arbejdede i sin periode tæt sammen med antropolog Rikke Nyvang og priser samarbejdet i høje toner. Både den reflekterende del og den udadvendte del, hvor de sammen udforskede lokalområdet og Nationalpark Thy. Ateliærdøren blev holdt åben for at give lokalbefolkningen mulighed for at komme helt tæt på processen.

Grethe har længe arbejdet med vejrbitte, udtjente sejl, både de store, tunge lærredssejl doneret af skoleskibet Georg Stage og senere lettere, tætvævede, tynde sejl fra sejlsportsbåde. Sejlene håndtrykkes i abstrakte mønstre, og nogle hulperføres i hånden med huggiber til store gennemskinnelige værker, andres formes med skalpel og saks til skulpturelle, svævende værker.

I tilfældet "Menneske og Vind" donerede Facebook-gruppen "Kvindelig Sejlkub" deres vejrbitte sejl, som blev transformeret til enorme tekstilskulpturer af 'fugle'.

"Min arbejdsproces er langsommelig", fortæller hun, "den kræver et meditativt sind og oplæring i præcision, noget som jeg lærte under mit studieår i Kyoto. Her gik jeg i mesterlære hos en Katzome-mester, hvor jeg lærte at skære delikate, store stencil-mønstre ud i hånden."

FAKTA

Thisted Kommune overtog Hanstholm Fyr i 2007.

I 2013 påbegyndtes en gennemgribende renovering. Forud var der gennemført en omfattende borgerinvolvering med lokale og kommunale aktører. Processen udmøntede sig i denne vision for fyret: "Fremtidens Hanstholm Fyr arbejder med kunst, natur og mennesker. Fyret skal være mødestedet for fagfolk og lokale kræfter, der sammen udforsker og formidler forholdet mellem natur, kunst og menneske, som det udfolder sig i nutiden og har udfoldet sig i historien. 'Naturen i kunsten og kunsten i naturen' bliver udgangspunktet for den aktivitet, refleksion, fordybelse og formidling, som fyrets 'sjæl' lægger op til."

Optakten til projekt "Menneske og Vind" var et open call til kunstnere og videnskabsfolk i begyndelsen af 2018. Ideen var at sætte en kunstner og en videnskabsperson sammen med en forventning om gensidig inspiration og samskabelse. Derudover lagde man vægt på interaktion med lokalsamfundet.

I NETVÆRKET

Jeg mødte også Grethe i 2017, dengang talte hun med begejstring om USA.

Det gør hun også i dag; med glæde og med længsel, for netop i dag skulle hun være rejst til Washington, DC, for at mødes med kunstnerkollegaen Francie Hester, som hun planlægger at udstille sammen med. "Vi har, siden vi mødtes første gang, villet lave et projekt sammen. Jeg skulle også have været til Houston i Texas, hvor jeg håber på at lave en udstilling i en ikke for fjern fremtid på Houston Center for Contemporary Craft. Og så skulle jeg mødes med min agent i Washington, DC, og en potentiel ny samarbejdspartner i Dallas."

Rejsen er udskudt på grund af corona-situationen.

Du har dine kunder i USA?, konstaterer jeg spørgende. "Ja, i hvert fald en stor del af mine kunder" svarer Grethe.

"Da jeg mødte min mand i 2006, var han så godt som på vej til New York for at tage en master ved Columbia University. Jeg tog med og fik dermed mulighed for at bygge videre på de forbindelser, jeg allerede dengang havde etableret, og for at arbejde på et særligt projekt.

Jeg havde fået et arbejdslegat fra Nationalbanken på 30.000 kr. og havde købt schweiziske guld- og japanske silkegarner for 42.000 kr. Otte kufferter fyldt med guldgarn. Jeg ville knytte et moderne vægtæppe inspireret af historien om de danske guldreserver, som lige før 2. verdenskrig hemmeligt blev skibet til USA. Værket blev til i et lille atelier ejet af grafikereren Milton Glaser (der designede det ikoniske "I♥NY"). Atelierset lå ved Empire State Building, og jeg havde byen pulserende på højtryk omkring mig. Det tog mig mere end et år at lave "Gold Reserves Copenhagen-New York 1939-49", som siden blev udstillet på det danske generalkonsulat i NY. Jeg håber, at Nationalbanken en dag vil købe det, da det fortæller om en del af Danmarks og bankens historie."

Grethe rejste tilbage til USA igen i perioden 2015-2018. Denne gang gik turen til Washington DC, hvor hendes mand havde fået ansættelse som klima- og energirådgiver på Danmarks ambassade. Selv om Washington ikke har så stor en kunstscene som New

York, fandt Grethe alligevel hurtigt en hverdag. "Jeg søgte et Art Residency-ophold hos The Halcyon Arts Lab-program og fik tildelt et stort, lyst atelier i en kunsthøjskolebygning, som er ejet af en japansk kvinde, Sashiko Kuno, som støtter kunst og kultur. Det betød, at jeg fik en dagligdag med kollegaer inden for mange kunstarter. Det, jeg mødte, foregik i en lysere toneart, end jeg er vant til fra Skandinavien. Man bliver inviteret ud, og folk er åbne og nysgerrige og hurtige: "Hello, what are you doing?", og de fortsætter: "then I know the person you should talk to, here's my card", og så skriver de en hilsen på bagsiden af kortet, og så er det ellers om at få reageret på initiativet. Det er ikke for at lave et skønneri, for det amerikanske samfund kan også være hårdt og nådesløst. Det kræver dedikation, styrke, mod og ikke mindst held at etablere sig i USA, og jeg kunne ikke have gjort det uden kærlig støtte fra min mand."

Jeg spørger, om Grethe på en måde blev en ny version af sig selv i USA?

Hun tænker længe, inden hun svarer, "jeg blev i hvert fald mere fri i min udtryksform. Amerikanerne er ikke så optaget af, om man kalder sig kunstner eller kunsthåndværker, de ser på det, du har lavet, og så vurderer de det. De tænker ikke i bokse, men omfavner dem, der tør tænke ud af boksen, så ja, man kan genopfinde sig selv, og det frigør nye kræfter."

Hvad har USA betydet for forretningen Grethe Wittrock?, vil jeg vide.

"Det har betydet, at jeg har fået kollegaer og et netværk, et galleri, en agent og samarbejde med indretnings- og arkitektvirksomheder, som bruger mine værker i udsmykningssammenhænge og bestiller fra mig. Jeg føler en stor taknemmelighed til USA og de mange mennesker der, som gerne satser på mig."

I BEGYNDELSEN

Har det altid været din plan at arbejde med de tekstile fibre som kunstner?

"Jeg tog en klassisksproglig studentereksamen, fordi jeg troede, jeg skulle være arkæolog, men det blev i stedet fibrene og det strukturelle, der blev min bane. Jeg har fra barnsben løbet i kornmarkerne på Røsnæs og været fascineret af naturens former og af

de forskellige fibre, som kan formbøjes til skulpturelle objekter."

"Jeg var i det første kuld, som blev uddannet på det daværende institut for industriel design på Kunsthåndværkerskolen (nu Det Kongelige Akademi – Design), jeg blev færdig i 1992 og havde forestillet mig en karriere med kommercielt tekstildesign til industrien. Det blev ingen stor succes.

I stedet besluttede jeg at arbejde med unika på eget værksted og blev selvstændig i 1996. Store arbejdslegater fra blandt andet Statens Kunstfond og andre fonde har muliggjort, at jeg har kunnet udvikle mine projekter og har kunnet lave udstillinger."

PÅ DRIFTSKONTORET

Industri eller ej, i forsommeren 2021 skal Grethe Wittrock udstille på Driftskontoret, som er beliggende på Brunshåb Gl. Papfabrik (s 105).

"Jeg har lige fundet min projektbeskrivelse frem, fordi jeg vidste, at du ville spørge til udstillingen", siger Grethe. "Det er snart to år siden, jeg skrev den, men jeg synes nok, at jeg kunne huske, at jeg havde formuleret, at jeg ville arbejde med jorden fra området, jeg vil blande råjord, sten, grus, sand, ler og kalksten i papirpulp på papirmøllen, råjord som er aflejring af vand og vind. Rodder og tekstile fibre vil også indgå, og de forskellige udtryk vil jeg omdanne til skulpturelle objekter, som skal udstilles på Driftskontoret. Udstillingen skal hedde 'At slå rødder'.

Jeg stræber altid i skabelsen af mine værker efter en kombination af råhed og poesi."

